

การพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชน
วัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
DEVELOPMENT OF TEAMWORK COMPETENCE ACCORDING TO THE PRINCIPLES
OF SANGHAWATTHU IV OF CHUMCHON WAT SUWANNARAM SCHOOL UNDER
NAKHONSITHAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

¹ณัฐกฤตย์ วังปรีชา Natthakrit Wangpreecha

²พระครูเขมธรรมโฆสิต Phrakhrukhemathammakhosit

³บุญเลิศ วีระพรกานต์ Boonlert Wiraponkan

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: supatchai999@gmail.com

Article Received: March 23, 2025. Revised: April 21, 2025. Accepted: April 26, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม และ 3) เพื่อนำเสนอและประเมินแนวทางการพัฒนสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่างคู่มือ จำนวน 5 คน และการประเมินคู่มือด้วยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์และการยอมรับขององค์กรด้วยแบบประเมินข้อมูลเชิงลึก

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพทางการพัฒนสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม ประกอบด้วย การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตาม การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีเป้าหมายสิ่งเดียวกัน การปรับตัวเข้ากับบริบท และการให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน พบว่า โรงเรียนผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ความสัมพันธ์ชุมชน เป็นแบบอย่างในการแก้ปัญหา ปฏิบัติงานด้วยความสุจริต แต่ยังคงขาดความรอบคอบในการทำงาน บุคลากรบางส่วนขาดการร่วมมือในการทำงาน ขาดความเข้าใจในสื่อสารในการทำงานร่วมกันและมีความจำเป็นที่จะพัฒนสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม 2) แนวทางการพัฒนสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ประกอบด้วย (1) การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตาม (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (3) การมีเป้าหมายสิ่งเดียวกัน (4) การปรับตัวเข้ากับบริบท (5) การให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน โดยบูรณาการกับหลักสังคหวัตถุ 4 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการแนวทาง ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินงาน การติดตาม และการพัฒนาปรับปรุง และ 3) การนำเสนอและประเมินแนวทางการพัฒนสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการพัฒนสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม

คำสำคัญ: สมรรถนะ, การรวมพลังทำงานเป็นทีม, หลักสังคหวัตถุ 4

Abstract

This research article aimed to 1) study the development status of teamwork competency of Chumchon Wat Suwannaram School, 2) study the development approach of the teamwork competency based on the four principles of Saṅgahavatthu of Chumchon Wat Suwannaram School, and 3) present and evaluate the development approach of the teamwork competency based on the four principles of Saṅgahavatthu of Chumchon Wat Suwannaram School, under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2. Using qualitative research methodology, key informants were interviewed with 15 stakeholders, interviewed with 5 experts to draft the manual, and evaluated the manual through focus group discussions with 7 qualified persons to assess its appropriateness, feasibility, usefulness, and organizational acceptance using in-depth assessment forms.

The research findings were as follows: 1) The development conditions of the teamwork competency of Chumchon Wat Suwannaram School consisted of acting as leaders and followers, participating in the operation, having the same goal, adapting to the context, and encouraging colleagues. It was found that the school administrators had the knowledge and ability in administration, community relations, were role models in problem solving, and worked with honesty. However, they still lacked carefulness in their work, lacked cooperation in their work, lacked assistance, and lacked communication in working together. There was division among personnel, and it was necessary to develop the teamwork competency. 2) The guidelines for developing the ability to work as a team according to the principles of the four principles of Saṅgahavatthu of Chumchon Wat Suwannaram School consisted of (1) acting as a leader and follower, (2) participating in operations, (3) having the same goals, (4) adapting to the context, (5) encouraging coworkers, by integrating with the principles of the four principles of Saṅgahavatthu. The implementation steps included planning, implementing, monitoring, and development and improvement. And 3) The presentation and evaluation of the development approach for teamwork integration competency based on the Saṅgahavatthu principles of Chumchon Wat Suwannaram School found that it was appropriate, feasible, and beneficial for use in developing teamwork integration competency.

Keywords: Capacity, Teamwork, Four Saṅgahavatthu Principles

บทนำ

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมายระเบียบครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาความสามารถมีขวัญกำลังใจรับ การยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล (มุนาดียา วาบา, 2560) ว่าเป็น กระบวนการจัดการเกี่ยวกับบุคคลเพื่อคัดสรรให้ได้ซึ่งคนที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานขององค์กร เข้ามาปฏิบัติงานให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยองค์กรจะต้องสร้างกระบวนการให้สามารถดึงดูด อารมณ์รักและพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถ และมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงาน หรืออาจจะสรุป ถึงความหมายของการบริหารงานบุคคล คือ การบริหารหรือการจัดการทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในองค์กร ตั้งแต่การสรรหาบุคลากรการคัดเลือกบุคลากร การบรรจุแต่งตั้ง การบำรุงรักษาบุคลากร การ พัฒนาบุคลากร การฝึกอบรมถึงโทษทางวินัย ตลอดจนการให้พ้นจากงาน เป็นต้น อันเป็นกระบวนการที่ เกี่ยวเนื่องอย่างเป็นลูกโซ่และการบริหารงานบุคคลในองค์กรใดก็ตามจะต้องดำเนินการตามหลักการและ วัตถุประสงค์ขององค์กรเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรโดยการใช้บุคลากรให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

การพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมจะต้องนำหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนาปรับประยุกต์ในการทำงาน เนื่องจากหลักธรรมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตประจำวัน เป็นที่พึงพอใจให้มนุษย์ผู้มีปัญญาสามารถนำหลักธรรมคำสอนของศาสนามาพาชีวิตให้ไปสู่เป้าหมายที่ตน ได้ตั้งไว้หลักธรรมที่สร้างสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจอันดี อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข คือ สังคหวัตถุ 4 ธรรมที่เป็น ที่ตั้งแห่งการสงเคราะห์กัน ธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจกัน หลักการครองใจคน หลักยึดเหนี่ยวใจกันไว้ วิธีทำให้คนรัก หลักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งเป็นเครื่องประสานใจและเหนี่ยวรั้งใจคนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ และทำให้อยู่กันด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน ประกอบด้วยธรรม 4 ประการ คือ 1) ทาน การให้ การ เสียสละ การแบ่งปันเพื่อประโยชน์แก่คนอื่น ช่วยปลูกฝังให้เป็นคนที่ไม่เห็นแก่ตัว แบ่งปันกัน (แบ่งปันไปมา) 2) ปิยวาจา การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน จริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เหมาะกับกาลเทศะ พูดดีต่อกัน (พูดจาจับใจ) 3) อตถจริยา ช่วยเหลือกัน (ช่วยกิจกันไปด้วยใจ) และ 4) สมานัตตตา คือ การปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย การทำตัวให้เข้ากันได้ เป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน ไม่เอาเปรียบ ร่วมเผชิญและแก้ปัญหาเพื่อประโยชน์สุขร่วมกัน ไม่ถือเราถือเขา รู้จักผูกมิตรกับผู้อื่น เช่น ในยามที่ตนตกทุกข์ได้ยากก็ไม่ทอดทิ้งยังช่วยเหลือ ย่อมเกิดความสุข และความสามัคคีในหมู่คณะ (วิวัฒน์ รอดสุข, 2550) ทั้งนี้ การนำหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการทำงานเป็นทีมขององค์กรให้ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้

การนำหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 มาใช้ในการทำงานเป็นทีมเพื่อให้บุคลากรในองค์กรเป็นบุคลากรที่มี น้ำใจงาม น้ำใจดี มีความรัก ความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากขึ้นเมื่อบุคลากรใน องค์กรมีความเดือดร้อน ในการทำงาน ต้องการความช่วยเหลือบุคลากรในองค์กรควรให้ความ ช่วยเหลือด้วยการพูดให้กำลังใจ แสดง ความเห็นอกเห็นใจ ให้คำแนะนำ ชี้แจงอย่างถูกต้อง ไม่พูดจาดู หมิ่น เสียดสีเพื่อนร่วมงาน แต่พูดจากับ บุคลากรหรือเพื่อนร่วมงานในองค์กรด้วยความไพเราะน่าฟัง เมื่อบุคลากรในองค์กรต้องการความช่วยเหลือ ทางด้านร่างกาย บุคลากรในองค์กรก็ให้ความสำคัญ ขวนขวายช่วยเหลืออย่างเต็มกำลังความสามารถ หรือการ ให้ความสำคัญกับองค์กรของตนเองด้วยการ ช่วยเหลือกิจการต่างๆ ภายในองค์กร บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาภายใน องค์กรด้วยความเต็มใจ และเมื่อเกิดปัญหาขึ้นในองค์กร บุคลากรก็เข้าไปช่วย

ในการแก้ไขปัญหา โดยให้ความเสมอภาค ไม่เอาเปรียบผู้อื่น อยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิด ประโยชน์สุขร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน และองค์กรทุกครั้ง ดังนั้น การนำหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 มาช่วยในการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อให้เกิดการร่วมงาน และประพจน์ที่ดีต่อองค์กร และเพื่อน ร่วมงาน อันจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในองค์กรด้วยกันเองและระหว่าง องค์กรกับบุคลากรมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความความสุข ความสามัคคี ความสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการสร้างความรักภักดีต่อองค์กรของบุคลากร และยังช่วย ส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น ให้ความสำคัญ กับตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ที่จะเข้าไปช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในองค์กรด้วยความ เต็มใจ ดังนั้น ปัญหาความต่างบุคคลและระหว่างวัยของบุคลากรในโรงเรียน ในการจัดการเรียนการสอนและการทำงานพิเศษ และการจัดกิจกรรมมากมายและขาดการทำงานเป็นทีมเพื่อให้งานเสร็จได้อย่างลุล่วงตามเป้าหมายในการจัดระบบในการทำงาน ทำให้ครูไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผลกระทบทำให้นักเรียนขาดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ จึงเล็งเห็นว่าให้นำหลักสังคหวัตถุ 4 คือ ทาน ปิยวาจา อตถจริยา และสมานัตตา เป็นหลักซึ่งหลักการครองใจคน หลักยึดเหนี่ยวใจกันไว้ วิธีทำให้คนรัก หลักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งเป็นเครื่องประสานใจและเหนี่ยวรั้งใจคนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ และทำให้อยู่กันด้วยความรักความปรารถนาดีต่อกัน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 เพื่อนำมาใช้พัฒนาบุคลากรในโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม ให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีแนวทางการปฏิบัติทำงานเป็นทีม ได้อย่างมีคุณธรรมเพื่อนำไปใช้ในการทำงานสอนผู้เรียน ทำงานอื่นที่ได้รับมอบหมายและ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2
3. เพื่อนำเสนอและประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
 - 1.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน
 - 1.2 ขั้นตอนการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน

1.3 ขั้นตอนการนำเสนอและประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 รูป/คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยใน 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก การสร้างเครื่องมือ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดประเด็นการร่างกระบวนการ 3) นำฉบับร่างแนวทางปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ 4) ปรับฉบับร่าง และนำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและใช้เกณฑ์ในการวัดค่าดัชนี ค่า IOC เท่ากับ 1.00 และตรวจสอบความถูกต้องมาจัดทำฉบับสมบูรณ์ และนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2.2 ขั้นตอนการศึกษาแนวทาง ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม การสร้างเครื่องมือ 1) ร่างแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม จากการค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติม และ 2) นำร่างแบบที่ได้ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.3 ขั้นตอนการนำเสนอและประเมินแนวทาง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินและแบบการสนทนากลุ่มการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) นำฉบับร่างมาประเมินความเป็นไปได้ที่ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ 2) นำแบบประเมินความเป็นไปได้ ที่ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ที่ได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อย ความครอบคลุมขององค์ความรู้ 3) ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และให้อาจารย์ที่ปรึกษา 4) นำข้อคำถามปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจึงทำเป็นฉบับจริงเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ในขั้นตอนการสนทนากลุ่ม (Focus Group) 5) แบบสนทนากลุ่มใช้ฉบับร่างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม เป็นแนวทางสำหรับการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้ 1) เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญสามารถตอบปัญหาที่จะเข้าไปศึกษาได้ 2) ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือเพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์เชิงลึก 3) ขึ้นแนะนำตัวผู้วิจัยได้ส่งเอกสารขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล 4) สัมภาษณ์รายบุคคลเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกเสียง ถ่ายรูป สมุดบันทึก และถอดข้อความออกมาเรียบเรียงต่อไป

3.2 ขั้นตอนการศึกษาแนวทาง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 1) เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการ 2) ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ เชิงลึก 3) ขึ้นแนะนำตัว ผู้วิจัยได้กำหนดวัน เวลาสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์ บันทึกเสียง ถ่ายรูป สมุดบันทึก และถอดข้อความออกมาเรียบเรียงต่อไป

3.3 ขั้นตอนการนำเสนอและประเมินแนวทาง ผู้วิจัยจัดการประชุมแบบสนทนากลุ่ม 1) ทำหนังสือแจ้งผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มพร้อมด้วยแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม เพื่อให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ 2) ดำเนินการประชุมกลุ่มสนทนาเพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตาม

หลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนด 3) บันทึกผลการประชุมกลุ่มตามความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยฉบับนี้ ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และข้อสรุป เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี

4.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะเบื้องต้น และแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและสรุปผล

4.2 ขั้นตอนการศึกษาแนวทาง ผู้วิจัยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพในการจัดทำร่างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สร้างเป็นแนวทางตามผลการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิตามกรอบแนวคิดในการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะเบื้องต้น ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและสรุปผล

4.3 ขั้นตอนการนำเสนอและประเมินแนวทาง ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข และจัดทำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม ดำเนินการโดยการนำความเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและจัดทำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม ฉบับสมบูรณ์ สรุปผลและนำเสนอข้อมูลที่ได้

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

1.1 การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตาม โรงเรียนมีสภาพการแสดงบทบาทผู้นำผู้ตามของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน ความสัมพันธ์ชุมชน เป็นแบบอย่างในการแก้ปัญหา ปฏิบัติงานด้วยความสุจริต แต่บางเรื่องยังขาดความรอบคอบในการทำงาน การเป็นที่พึ่งทางวิชาการบางส่วนยังมีน้อย ส่วนผู้ตามความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว ได้ตามวัตถุประสงค์ แต่บุคลากรบางส่วนขาดการร่วมมือในการปฏิบัติงาน

1.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน บุคลากรในโรงเรียนมีการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน มีการประชุมวางแผน และแนะนำการทำงานให้กับคนอื่น แต่บางครั้งมีความเห็นที่ไม่ตรงกัน และขาดการร่วมมือในการทำงาน ทำให้ผลของการทำงานร่วมกันเกิดปัญหาไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์

1.3 การมีเป้าหมายสิ่งเดียวกัน บุคลากรในโรงเรียนมีการดำเนินการด้านการมีเป้าหมายสิ่งเดียวกัน โดยมีผู้บริหารโรงเรียนมีการประชุมวางแผน กำหนดเป้าหมาย กำหนดวัตถุประสงค์ของการทำงาน โดยมีบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ทำให้งานประสบความสำเร็จในการทำงาน แต่บางครั้งบางคนไม่ได้ให้ความสำคัญกับเป้าหมาย และขาดการช่วยเหลือ ขาดการติดต่อสื่อสารในการทำงานร่วมกัน

1.4 การปรับตัวเข้ากับบริบท การดำเนินการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมด้านการปรับตัวเข้ากับบริบท ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกัน มีการประชุมวางแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้มีเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ โดยมีการปรับตัวของบุคลากร มีความใส่ใจมีการปรับตัวให้เข้ากับการทำงานร่วมกัน ทำตัวให้ชินกับการเปลี่ยนแปลง แต่บางคนยึดตัวเองเป็นหลัก ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่เปิดใจในการทำงานไม่ปรับตัวเข้ากับผู้อื่น

1.5 การให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน การดำเนินการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมด้านการให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนมีการให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน โดยการใช้คำพูด หรือของขวัญในวาระต่างๆเป็นการให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน แต่จะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกของบุคลากร และการบั่นทอนความรู้สึกในการทำงาน

2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีขั้นตอน ได้แก่ 1) การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตาม 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีเป้าหมายสิ่งเดียวกัน 4) การปรับตัวเข้ากับบริบท 5) การให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน และบูรณาการกับหลักสังคหวัตถุ 4 ประกอบด้วย 1) ทาน การให้แบ่งปัน เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ต่อผู้อื่น การสงเคราะห์ทาน เจตนาของการให้ต้องการยึดเหนี่ยวน้ำใจผู้รับเป็นสำคัญ แบ่งปันโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เจตนาในการให้เป็นไปด้วยใจบริสุทธิ์ 2) ปิยวาจา หรือ เปยยวัชชะ การเจรจาที่น่ารัก พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยน ไม่พูดคำหยาบหรือถ้อยคำไม่สุภาพ ทำให้ผู้ฟังเกิดความเบิกบานสำราญใจ สร้างความรัก สามัคคีในหมู่คณะ ไม่พูดส่อเสียด สร้างความขัดแย้ง 3) อตถจริยา การสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นหรือสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจช่วยเหลือ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนในทางศีลธรรม จริยธรรม เสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก และ 4) สมานัตตตา การเป็นผู้วางตัวอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติตนสม่ำเสมอกับคนทั่วไป ไม่ถือตัว วางตัวให้สมกับฐานะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมบูรณาการกับหลักสังคหวัตถุ 4

3. การนำเสนอและประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคน เห็นว่ามีความเป็นไปได้ เหมาะสม เป็นประโยชน์และใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย 1) การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตาม 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีเป้าหมายสิ่งเดียวกัน 4) การปรับตัวเข้ากับบริบท 5) การให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน บูรณาการกับหลักสังคหวัตถุ 4 ประกอบด้วย 1) ทาน การให้แบ่งปัน เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ต่อผู้อื่น การสงเคราะห์ทาน เจตนาของการให้ต้องการยึดเหนี่ยวน้ำใจผู้รับเป็นสำคัญ แบ่งปันโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เจตนาในการให้เป็นไปด้วยใจบริสุทธิ์ 2) ปิยวาจา หรือเปยยวัชชะ การเจรจาที่น่ารัก พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยน ไม่พูดคำหยาบหรือถ้อยคำไม่สุภาพ ทำให้ผู้ฟังเกิดความเบิกบานสำราญใจ สร้างความรัก สามัคคีในหมู่คณะ ไม่พูดส่อเสียด สร้างความขัดแย้ง 3) อตถจริยา การสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นหรือสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจช่วยเหลือ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนในทางศีลธรรม จริยธรรม เสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก 4) สมานัตตตา การเป็นผู้วางตัวอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติตนสม่ำเสมอกับคนทั่วไป ไม่ถือตัว วางตัวให้สมกับฐานะให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม และทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า 1) การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตาม ยังขาดความรอบคอบในการทำงาน ยังขาดการเป็นที่พึ่งทางวิชาการ ส่วนผู้ตามความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว ได้ตามวัตถุประสงค์ แต่บางครั้งขาดความร่วมมือของคนในทีมมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน บางครั้งเกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก มีความเห็นที่ไม่ตรงกัน และขาดการร่วมมือในการทำงาน ทำให้ผลของการทำงานร่วมกันเกิดปัญหาไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ 3) การมีเป้าหมายสิ่งเดียวกัน บางครั้งบางคนไม่ได้ให้ความสำคัญกับเป้าหมาย และขาดการช่วยเหลือ ขาดการติดต่อสื่อสารในการทำงานร่วมกัน 4) การปรับตัวเข้ากับบริบท ทำตัวให้ชินกับการเปลี่ยนแปลง แต่บางคนยึดตัวเองเป็นหลัก ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่เปิดใจในการทำงานไม่ปรับตัวเข้ากับผู้อื่น 5) การให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน จะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกของบุคลากร และการบั่นทอนความรู้สึกในการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม ยังขาดความรอบคอบในการทำงาน ขาดความร่วมมือในการทำงาน การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นทั้งนี้อาจเป็นแบบว่าขาดการสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของฟาอิซ ดาราม (2565) ที่พบว่า หัวหน้าทีมมีมุมมองในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมด้วยการสร้างความรับผิดชอบให้กับสมาชิกในทีมและสนับสนุนสมาชิกทีมที่มีความสามารถและทักษะที่หลากหลายให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อการทำงาน ในขณะที่มุมมองของลูกทีม คือ การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม และมีความชัดเจน การสื่อสารอย่างเปิดเผยและรับฟังผู้อื่นเพื่อให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการวิจัยของปุณิกา พิสุจน์ (2566) ที่พบว่า ส่วนใหญ่พบปัญหาจากการทำงานร่วมกันภายในทีม ในเรื่องของการสื่อสารที่เข้าใจไม่ตรงกัน รวมถึงมีบางคนที่มีปัญหาด้านอคติในการทำงานระหว่างบุคคล แต่ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน แนวทางในการบริหารจัดการทีมคือจัดให้มีการประชุมสื่อสารพูดคุยปัญหา ปรับความเข้าใจภายในทีม

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 มีขั้นตอน ได้แก่ 1) การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตาม 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีเป้าหมายสิ่งเดียวกัน 4) การปรับตัวเข้ากับบริบท 5) การให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน และบูรณาการกับหลักสังคหวัตถุ 4 ประกอบด้วย 1) ทาน การให้แบ่งปัน เอื้อเฟื้อ เพื่อแผ่ต่อผู้อื่น 2) ปิยวาจา หรือเพียรวิเศษ การเจรจาที่น่ารัก พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยน 3) อตถจริยา การสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น 4) สมานัตตตา การเป็นผู้วางตัวอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของจักรวาล สุขไมตรี (2564) ที่พบว่า การพัฒนาการทำงานเป็นทีม ซึ่งหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา อันได้แก่ หลักสังคหวัตถุ 4 ถือได้ว่าเป็นหลักธรรมที่มีความเหมาะสมในการบริหารตน บริหารคน และบริหารงานในองค์กรได้เป็นอย่างดีจะทำให้คนในองค์กรมีแนวคิด แนวปฏิบัติ ค่านิยม ความเชื่อ การประพฤติปฏิบัติที่ดีต่อองค์กร ถึงแม้ว่าคนในองค์กรจะมีที่มาจากความแตกต่างกันอย่างหลากหลายก็ตาม ดังนั้น หลักสังคหวัตถุ 4 ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเสียสละ การให้กำลังใจเอื้อเฟื้อเพื่อแผ่แก่ผู้อื่น การใช้คำพูดที่ให้อภัยกับเพื่อนร่วมงาน พูดจาสุภาพ ให้เกียรติกันเป็นมิตรบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น อุทิศเวลาให้กับการปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้หลักเหตุผลมีความเป็นกันเองกับทุกคน ยุติธรรมไม่เลือกที่รักมักที่ชังเท่าเทียมกัน และสอดคล้องกับการวิจัยของพระครูศรีปริยัตยารักษ์

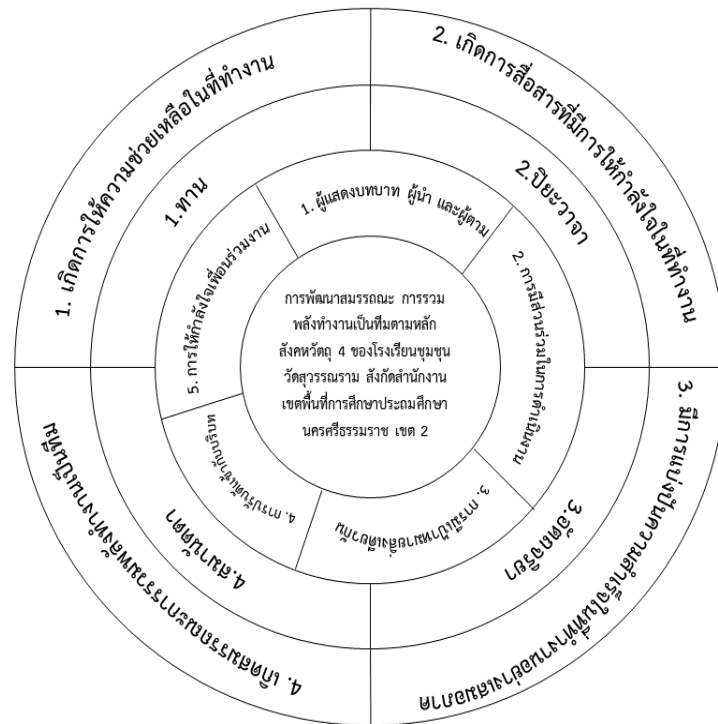
(2562) ที่พบว่า การทำงานเป็นทีมจึงจำเป็นจะต้องมีกฎเกณฑ์หรือหลักยึดในหมู่คณะหรือสังคม เพื่อให้สังคมนั้น ยึดถือและปฏิบัติเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเป็นธรรมจึงนำไปสู่การเอาหลักธรรมมาประยุกต์ ในการบริหารจัดการของชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดโดยการยึดเอาหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 นำไปใช้เป็นหลักธรรมที่สามารถอุ้มชูโลกให้ยึดเหนี่ยวรวมกันของหมู่คณะและเป็นหลักที่ช่วยประสานคนหมู่มากให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขเป็นเครื่องช่วยขัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ทั้งในครอบครัวจนถึงสังคมอีกทางหนึ่ง เพราะเป็นหลักธรรมให้เกิดความผาสุกในท้องถิ่นนั้นๆ เมื่อนำมาประยุกต์

3. ผลการนำเสนอและประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนมีความคิดเห็นว่าเป็นไปได้เหมาะสมเป็นประโยชน์ และใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย 1) การแสดงบทบาทผู้นำ และผู้ตาม 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีเป้าหมายสิ่งเดียวกัน 4) การปรับตัวเข้ากับบริบท 5) การให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน บุคลากรกับหลักสังคหวัตถุ 4 ประกอบด้วย 1) ทาน การให้แบ่งปัน เอื้อเฟื้อ 2) ปิยวาจา หรือเพียรวัชชะ การเจรจาที่น่ารัก พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยน 3) อตถจริยา การสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น 4) สมานัตตตา การเป็นผู้วางตัวอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม และทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการวิจัยของพระสมุห์ประสาทพร มหาบุญโญ (รอดเสถียร) (2561) ที่พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านอตถจริยา ด้านสมานัตตตา ด้านทาน และด้านปิยวาจา ตามลำดับ และแนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักสังคหวัตถุ 4 สำหรับครูโรงเรียนประถมศึกษา เริ่มด้านปิยวาจา ผู้บริหารควรยกย่องและชมเชยครูที่ประสบความสำเร็จในผลงานทางวิชาการ โดยบุคลากรหลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีต่อไป และสอดคล้องกับ Rentsch, Heffner and Duffy (2021) ที่พบว่า การสร้างทีมผู้บริหารพยาบาลและสหวิทยาการ มีสมาชิกมีระดับประสบการณ์แตกต่างกันจะเข้าใจกระบวนการทำงานเป็นทีมแตกต่างกันมาก และหากความแตกต่างเหล่านี้ ถูกชี้ชัดจะนำไปสู่การอบรมทีม การบริหารทีม และการปฏิบัติงานของทีมงานขึ้นในการศึกษา

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 มีขั้นตอน ได้แก่ 1) การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตาม 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีเป้าหมายสิ่งเดียวกัน 4) การปรับตัวเข้ากับบริบท 5) การให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน และบุคลากรกับหลักสังคหวัตถุ 4 ประกอบด้วย 1) ทาน การให้แบ่งปัน เอื้อเฟื้อ เพื่อแบ่งต่อผู้อื่น การสงเคราะห์ ทาน เจตนาของการให้ต้องการยึดเหนี่ยวน้ำใจผู้รับเป็นสำคัญ แบ่งปันโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เจตนาในการให้เป็นไปด้วยใจบริสุทธิ์ 2) ปิยวาจา หรือเพียรวัชชะ การเจรจาที่น่ารัก พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยน ไม่พูดคำหยาบหรือถ้อยคำไม่สุภาพ ทำให้ผู้ฟังเกิดความเบิกบานสำราญใจ สร้างความรัก สามัคคีในหมู่คณะ ไม่พูดส่อเสียด สร้างความขัดแย้ง 3) อตถจริยา การสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นหรือสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจช่วยเหลือ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนในทางศีลธรรม จริยธรรม เสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก และ 4) สมานัตตตา การเป็นผู้วางตัวอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติตนสม่ำเสมอ

กับคนทั่วไป ไม่ถือตัว วางตัวให้สมกับฐานะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมบูรณาการกับหลังสังคหวัตถุ 4 มีความเชื่อมโยงในการนำหลักธรรมมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สรุปลงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

ข้อเสนอแนะการวิจัย

- ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - โรงเรียนควรประชุมชี้แจงแนวทางให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจก่อนใช้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม
 - โรงเรียนควรมีการติดตามและประเมินผลการนำแนวทางไปใช้เมื่อสิ้นปีการศึกษา
 - สถานศึกษาอื่นที่นำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ไปการประยุกต์ใช้ควรศึกษาบริบทความเหมาะสมของโรงเรียน
- ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - ควรมีการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสถานศึกษา
 - ควรศึกษาเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมสังคหวัตถุ 4 ที่ส่งผลต่อคุณภาพงานของบุคลากร
 - ควรศึกษาเรื่องประสิทธิภาพของการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามหลักสังคหวัตถุที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- จักรวาล สุขไมตรี. (2564). การบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วารสารราชพฤกษ์, 17(2), 105-111.
- ปฎิภา พิสุจน์. (2566). การสร้างทีมให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน แผนกวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์บริษัทผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงแห่งหนึ่ง. วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พระครูศรีปริยัตยารักษ์. (2562). การนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบล. ในการประชุมสัมมนาวิชาการระดับนานาชาติ และนานาชาติ (วารสารธรรมวิทย์) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่.
- พระสมุห์ประสาทพร มหาบุญโญ (รอดเสถียร). (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ฟาอิซ ดาราแม. (2565). การพัฒนาการทำงานเป็นทีมเพื่อสนับสนุนคณะทำงานอัตราศุสการกร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มุนาดียา วาบา. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วีรวัฒน์ รอดสุโข. (2550). เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง สังคหวัตถุ 4 พรหมวิหาร 4 ไตรลักษณ์ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนด้วยหนังสือการ์ตูนและการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Rentsch, Heffner and Duffy. (2021). What you get know is what you get form experience team experience related to teamwork. England: Journal of group.